

[Ninn-Hansen.]

at disse erklæringer jo kun kan være skøn om, hvorvidt tiltalerejsning bør finde sted. Ethvert skøn kan være fejlagtigt, selv om det er de største jurister, der har skønnet. Statsadvokatens og rigsadvokatens skøn i straffesager må selvfølgelig i almindelighed betragtes som holdbart, men det har dog vist sig i tilfælde, hvor anklagemyndigheden havde en opfattelse modsat den i tilfældet her, at skønnet kunne være forkert. Vi kan alle sammen nævne sager, store sager, hvor der har været rejst tiltale, hvor folk gennem flere år har været sat i gæbestokken på grund af denne tiltalerejsning, men hvor sagerne er endt med pure frifindelse. Det sker også, at anklagemyndighedens øverste leder — den øverste er jo den højtærede justitsminister — ændrer skønnet med hensyn til tiltalebeslutning. Det skete i den såkaldte Tvedegaardsag, hvor tiltalen var opretholdt gennem meget lang tid, men pludselig blev frafaldet, uden at dette skyldtes nye oplysninger.

Det er klart, at når der er tale om skøn, må der også i visse tilfælde være plads for et fejlskøn — således også her. Rigsadvokatens indstilling efter den første beretning, som dommerudvalget har afgivet, hvilede jo på dette, at nye undersøgelser ikke kunne give noget resultat. Jeg synes, at rigsadvokaten er blevet modsagt af det, der er fremkommet i dommerudvalgets tillægsberetning, og det, der er nævnt her med hensyn til anklagemyndighedens opgave: at skulle skønne i straffesager. Det gælder jo kun for almindelige straffesager. Her er tale om en rigsretssag, hvor der ikke stilles krav om anklagemyndighedens skøn, og hvor jeg synes det må være uhyre vanskeligt at bedømme sagens udfald.

Det er heller ikke meningen, at folketinget, der har retten og pligten til at rejse disse sager, skal foretage en juridisk vurdering af, hvorvidt domfældelse vil finde sted. Rigsretsloven siger intet herom, praksis heller ikke. Rigsadvokaten har tydeligt erklæret, at han for sit vedkommende ville slutte denne sag, hvis han var kompetent til at træffe afgørelsen. Ja, hertil er at bemærke, at denne kompetence har rigsadvokaten jo altså ikke, og derfor kan hans skøn ikke være af større interesse for folketingets afgørelse. Det må være folketingets

opgave alene at vurdere karakteren af de handlinger, der er begået, og lade spørgsmålet om, hvorvidt en domfældelse kan finde sted, alene ligge til rigsrettens afgørelse, og jeg tror, at folketinget trygt kan gøre det.

Jeg forstår imidlertid på den højtærede justitsminister, at rigsadvokatens udtalelse har været afgørende for regeringens stilling, men jeg vil dog gerne vide ganske klart, om regeringen fuldt ud lægger rigsadvokatens udtalelse, der må bedømmes som en helhed, til grund. Den højtærede justitsministers bemærkning kunne tyde på det. Rigsadvokaten hævder jo, at der må tilkomme administrationens chef ret til over for Grønlandspostens redaktør at give direktiver om arbejdets udførelse og stille afskedigelse i udsigt, såfremt disse direktiver ikke følges. Det må jo betyde, at rigsadvokaten ikke anerkender, at der er fuld pressefrihed for Grønlandspostens redaktør. I Grønlandsudvalgets møde den 27. august har ministeren for Grønland på regeringens vegne besvaret mit spørgsmål om, hvorvidt der bør være fuld pressefrihed for Grønlandspostens redaktør, således: hertil kan jeg naturligvis kun svare ja. Men når den højtærede justitsminister i dag går ind for rigsadvokatens standpunkt, er det meget vanskeligt for os andre at forstå, hvad der egentlig er regeringens standpunkt i dette spørgsmål, og jeg går ud fra, at regeringen ikke betragter det som noget ligegyldigt spørgsmål. Pressefriheden er dog noget, der har betydning også i de forhold, der ikke har forbindelse med denne sag. Jeg synes, jeg må anmode om at få at vide, hvilken stilling regeringen har til dette spørgsmål.

I øvrigt tror jeg, der ligger en forkert antagelse til grund for justitsministerens henvisning til anklagemyndighedens almindelige strafferetlige skøn, nemlig at rigsretssager, hvor en minister er tiltalt for sin embedsførelse, må bedømmes helt på samme måde som almindelige straffesager. Jeg tror ikke, det er tilfældet, og det er også naturligt, hvis en speciel vurdering, hvor man tager hensyn til det forfatningsmæssige, til den parlamentariske virksomhed, er afgørende.

Det er ikke en opfattelse, som forslagsstillerne er alene om at have. Den nuværende professor i forfatningsret ved Køben-